

РУСЛАНИ

Виходить у Львові що дня крім неділя і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.
 Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. і. п. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсманя.
 Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні почесеня по 30 с. від стрічки.

Передплата
 на «РУСЛАНА» вносять:
 в Австрії:
 на цілий рік 20 кор.
 на пів року 10 кор.
 на чверть року 5 кор.
 на місяць 1-70 кор.
За границею:
 на цілий рік 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокє число по 16 сот.

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Найновіший зворот в угодових переговорах і голоси дневникарства в тій справі.

(Конець).

Magyar Nemzet подає на першім місці важні вісти про дальші переговори. Наконечних умов у Відні ще не зроблено, позаяк передовсім мали би бути довершені підготовні роботи заводових референтів і ресортових міністрів. Розходиться ся о наради, які протягнуть ся кілька неділя. Обидва міністри-президенти з'їдуть ся знов імовірно безпосередно перед відкритєм ради державної, до того часу переговори дійшли би до того ступня, що міністер-президент Сель міг би в осени здати про се справу соймови.

З Праги звіщають, що «Politik» займає ся справою парламентарною полагоди угоди, а в звязи з сим розвязком язикового питаня і національного порозуміння яко конечного услівя для парламентарного довершеня угоди. Сей дневник доказує, що вже тепер треба з тим числити ся, що між обидвома міністрами президентами дійде до порозуміння в справі угоди, порозуміння, яке нічим не буде різнити ся від угоди Балецького і Тафіого. Для д-ра Кербера зближає ся найповажніша і найтрудніша часть свого урядованя, бо без парламентарної полагоди угоди не мала би дотеперішна сизифова робота около оживленя і розруханя парламенту ніякої вартости.

Справу австро-угорської угоди будуть парламентарні сторонництва оцінювати лише з політичного становища. Передовсім треба би знати, під якими услівями Чехи допустять угоду до обрад.

Др. Кербер буде зараз після серпневих ферій порозумівати ся з інтересованими проводирями сторонництва. Не думає він про скликанє конференції задля порозуміваня, а загадує інформативні пересправи. Від довшого часу глядить він формулки, щоби хоч тимчасово управильнити домаганє що-до заведеня внутрішньої урядової ческої мови. Доси не повело ся винайти той спосіб. На дорогу розпорядків не хоче він з відомих причин вступити, переведеня законного управильненя не можна запоручити, а також не можна починати угодових переговорів після дотеперішного досвїду. В обидвох таборах панує велика ненависть що-до управильненя язикового питаня, а др. Кербер держить ся строго сего становища, що без згоди і порозуміння з Німцями не можна нічого почати в язиковій справі.

Саломея.

(Конець).

Вечером вібрало ся на хрестинах у д-ра Охримовича, редактора «Діла» численне товариство, зложене переважно з найближшої родини. П-на Саломея держала до хресту свою манесеньку іменничку. Моя репортерска нетерпячка була виставлена на чималу пробу. Бо і пізніше

доступ до славного, а там о рідкого гостя не був легкий. Кожлий бажав єї — розвитувати... Але моє положенє було о стілько корисніше, що я більше поінформований в артистичнім сьвітї і про діяльність вашої вімадонни та міг балакати не питаючи.

Та все таки, вибравши вільнішу хвилю, я розпочав свою розмову шуточною індагацією:

- Чи панї вже довго в Білій?
- Не конче — усміхнула ся артистка
- Як панї бавили ся?
- Знаменито.

— Колиж я знаю, що підчас вашого побуту в Білій дуже мало хто там буває, бо ви бажаете короткий час свого побуту перебути виключно з родиною і в повній сільській свободі.

- Тому власне я бавила ся знаменито.
- Даруйте панї мою сьмілість, що запитаю вас, коли Ви вспїли так обсмалити ся? Я знаю, що Ви в Білій не довше тижня і памятаю алябастрову ніжність вашого лиця...

— На се вистанє і тяждень сонця, вітру... до кінця літа ще не така буду.

— Отже бачите, що я дохожду до своєї репортерської ціли, бо з ваших слів набираю певности про те, що чув, що дома Ви, як за молодих літ, в одній, — даруйте — спідничці, найчастійше в народнім строю боса і простоволоса гуляете по сьду та по полях.

— А так, відновлюю давні вражіня і гартую ся.

— Се така рекреация для душі і тіла? А як довго панї забавлять у Львові?

- Завтра рано їду.
- Уже завтра рано? До Білої?
- До Карльсбаду, відтак до Медіоляну, а звідтам десь у гірській закуток на літний побут.

— Певно до своєї учительки, до якої панї що року виїздили?

— О, вже мені она померла, бідна! Велика се страта для мене; се була дуже чесна і добра женщина. Уже не маю єї тепер. Я осяду десь коло Фльоренції, над морем, — се чудовий закуток.

— Певно, що таке літо в італійських горах, се велика мусять бути привємність Завидую панї.

— Щож, я мушу собі дечим винагородити мою працю за цілий сезон, бо се не так легко...

— Справді — перебив я запалючись — я подивляв Вас, читаючи, як Ви нераз три великі опери сьпівали день по дни: «Жидівка», а зараз по тім «Галька», а відтак зараз «Льогенгрін», або що иньшого — до того треба хіба надлюдської витривалости.

— Правда? а я осягаю се тим, що гартую ся. Бо люди страшно дивні, що віддалили ся так від природи, що вже не тамлять, де она і кїльо*) то їм ділять від неї.

— Так але не всякий може мати сю природу під рукою. Ми, що примушені сидіти по великих містах...

— Але бодай літо треба посвятити на те, щоби повернути до природи. Бодай на тяждень скинути з себе всі «культурні» кайдани і привички — се вже значить багато. А при тім треба гартувати тіло. Через цілу зиму я беру що другий день зимну купіль, в такій воді аж з льодом і се так скріпляє цілий організм, як нічо иньше.

*) по подільски замість: скілько.

— Підчас сезону, коли панї сьпівують — се справді велика відвага?!

— Лише так здає ся. День перед виступом я завсїгда рано мушу скупати ся в зимній воді, а відтак вертаю назад до ліжка, доки температура тіла не зрівнає ся. Се дуже скріпляє.

— Колиж ми будем мати щастє почути Вас?

— Не знаю. Переучувати ся на польський язик не маю наміру, а по польски сьпівую лише одну Гальку, яку тут виставляють. Виравді львівська публика оплескувала якусь Бель-Сорель мимо чужого язика, але не знаю, чи зглядом мене не завяла би иньше становиско...

— Яке зі штукою не має нічо спільного — я докінчив. — Бо се певно, що переучувати ся партії є для сьпівача найнеприємнішою і найневдячнійшою задачею.

— Се біда і се причина упадку сьпівачкої штуки, яку Італійці були поставили так високо. Бо тепер всюда жадають такого переучуваня: у Франції по французки, в Німеччині по німецьки і т. д. А на сїм лише тратить штука, бо прецінь італійська мова є безперечно найзвучніша і найгнучкіша до сьпіву.

— Однак як дуже я бажав би Вас почути — але не в концертї, тільки на сцені... Бо те, що я читав в рецензиях про ваші креації, переходить сили моєї уяви: я прямо не в змозі предствити собі Вас на сцені.

— Я хотїла би також, щоби ви мене бачили і осудили поступ, бо ми-ж прецінь разом студіювали колись основи мїміки.

— Ет, що там мій суд, Вас вже осудили не такі зватоки. Але ваша память, ласкава панї, є справді зворушуючою. Що панї студіюють тепер?

— Ваґнерівскі опери. Студіюю їх з цілим відданєм ся, бо люблю драму і перенимаю ся нею. Богато мене коштує се, бо на сцені я перенимаю ся зовсім креацією, але в тім і моя сила.

І видко стало, як в артистці, на самузгадку єї елементу, запалила ся іскра божого огня. В спокійнім звичайно оці промигнула блискавка, лице набрало поваги, а рука заточила в згибі кілька каблуків, з який кожний закінчив ся енерґічним і виразистим жестом.

— З Ваґнера, — розповідала дальше артистка — студіюю тепер «Валькірїю», «Зігфріда» і «Парсївля», а в репертоарі маю «Льогенгрїна» і «Тангайзера». Разом всіх опер маю вже в репертуарі 36, крім трех польських. В Парижі я сьпівала по французки.

Леди пукли. Артистка розговорила ся. І пішла бесїда про Варшаву, про Париж, про давнійші триумфи в Італії, Америці і Росії та про будучі непевні ще плани і заміри. Доперва пізнійше спамятала ся п-на Саломея, що розмовляє з дневникарем і поручила цілу розмову моїй дискреції. Тож можу єще хіба се подати, що на оснь артистка зобовязана на сьвітліх услівях в Варшаві (300 рубл. за виступ при гварантованих 8 виступах місячно), а до Карльсбаду поїхала заключити контракти на дальший час будучого сезону.

Допись

З Перемишлян.

Тарасове сьвято в Перемишлянах відбуло ся дня 13. липня с. р. Є се перше Шевченківське сьвято в наним повіті, а устроєне заходами ко-

мітету під проводом д-ра Давидовича, начальника суду в Перемишлянах. Комітет сей постарався, щоби сьвято випало як найсвітліше, а доказом сего є так добірна програма, як і артистичні сили, які брали участь в єї виконанню. Годі мені переходити усі точки програми, бо було їх аж 18, скажу лишень найважнійше. Про таких артистів-аматорів, як п. Ст. Паньків і п. Ст. Сіян, скажу лишень, що вчерашній їх виступ, се нова цвітка до вінця слави, яку придбали собі між нашою публікою у Львові і по інших містах Галичини.

Інші точки програми виконали виключно сили з повіту. А вжеж на найбільше признане заслугоє о. Ам. Рибак не так через свої артистичні сьвіти, якими прямо чарував слухачів бож його голос є усюди знаний з інших виступів, як радше за се, що зумів достроїти до свого чутя також хор своєї читальні і так гарно вичучати, що точка, яку виконав сей хор, може найлучше випала з усіх хорів.

Крім того годить ся ще сказати про о. Микола Селезівку, який мимо уже старших літ, взяв чинну участь в концерті, а своїм тенором доповняв бас о. Рибак.

Але найбільше старання коло концерту положив о. Із. Конертинський, який взяв на себе провадження всіх хорів і заходи коло устроєня сего концерту. Під его батуту відсьпівали два хори читальні в Перемишлянах і Утіхович дуже удачно Лисенкове «Завіщане» і хор Нижанковського «Гімни славянські». Коли сьпівано «Ще не вмерла Україна», загомоніла уся битком наповнена сая і з усіх грудей поніс ся сердечний сьпів. Про малий дивонанс, який викликав при сьпіванню сього нашого гімна о. Насальський зі своєю родиною, не варто навіть згадувати.

Крім хорів відзначила ся чаруючою грою на фортепяні п-на Кекишівна, що виконала Витвицького «Соловія». А точка ся була гарна, перла прикраси в цілій програмі.

Годить ся ще сказати, що і дві деклямації в. Рихвицького і п-ни Пелипець, особливо ся перша при акомпаніменті фортепяну загально сподобали ся. Програму закінчив образ з живих осіб укладу п. Бучманюка, який представляв теперішню Україну, при чім відсьпівано ще раз «Ще не вмерла Україна» і надпрограмово «Не пора». Оба сі гімни відсьпівала уся публіка стоячи.

Концерт сей є ще замітний і сим, що взяли в нім участь також учителі перемишлянського повіта і сим дали доказ, що і між нашими учителями є патріоти, і дай Боже, щоби усі учителі були такими патріотами як перемишлянські.

Але о скільки усі інші точки програми заслугоють на похвалу, то вступне слово д-ра Давидовича випало під кожним зглядом слабо.

Дальше не можна поминути деяких похиток, яких допустив ся вечерковий комітет, а до них належить і те, що комітет вислав до Поляків польські запрошеня. За се Поляки гарно

віддячили ся, бо остентаційно не прийшли на концерт, крім п. старости, який появив ся ze względów wyższej polityki. Так само не приїхали на концерт наші доморослі перевертні, за для яких комітет навіть порішив, щоби не сьпівати гімну «Не пора».

По концерті відбув ся комерс, в яким взяла участь лишень інтелігенція. Для міщан і селян не було ніякої перекуски, не то спільної, як то діє ся по інших повітах, але навіть окремої, як се зазначив в своїй промові академик В. Кушнір. Для охочої до забави молодіжи урядив комітет танці, хоть се потроха і не на місци при Шевченковім сьвяті, а більша часть учасників мимо офіційального замкнення комерсу продовжала сей комерс і власне тут посипали ся найгарнійші промови заінгуровані п. Березанським, що в своїй бесіді підніс заслуги перемишлянського учительства коло сего вечерка, і вівзав їх до дальшої праці на українській ниві, до праці поруч з иншою інтелігенцією, бо они виховують усіх і селян і інтелігенцію.

Пан Бучманюк з Унева заповнив іменем учительства, що і дальше будуть вести свою патріотичну роботу і підніс заслуги сьвященників, які удержали нашу народність. Іменем духовенства відповів о. декан Танчаковский і звернув увагу на хлопа, котрий як-раз є причиною, що наш нарід, як той фенікс вічно відроджує ся і вічно живе. Тому задрів учасників, щоби більшу увагу звертали на нарід і більше про нього і для нього працювали.

Без хлопа нема України. По нім промовляв ще акад. Кушнір і крім сього, що вже висше було сказано, згадав про се, що академики рішили уряджувати популярні відчити по читальнях та просив, щоби їх поперли в сих змаганнях і інших кругах. Крім сього піднесено много тоастів в честь поодиноких осіб. Аж надраном учасники почали розїздити ся, лишаючи собі гарні спомини з Шевченківського сьвята.

З політичного поля.

Сойми не покінчили еще своїх сесій, як в Галичині. Долішно-австрійський сойм радив над вношенем краєвого виділу що до прилученя 12 громад по лівім березі Дуная до Відня. Намісник Кільмансег заявив, що хотай супроти будови нового каналу Дунай-Одра правительствє признає вагу такого прилученя, однак теперішній проєкт уважає передчасним.

Форальбергський сойм у Брегенці розпочав дискусію над виборчою реформою. Стирийський сойм в Грацу радив вчєра над увільненем від податку дешєвих мешкань для робітників. Істрийський сойм в Капо д'Істрия ухвалив таке звільненє від податків робітничих мешкань; сойм замкнено вчєра. Каринтийський сойм в Целівци відослав вчєра таке саме предложєне до правно-політичної комісії.

Італійський король Віктор Імануїл гостить над Невою. Вчєра цар і італійський король прибули передполуднем до Петергофу на яхті «Александрія». Коли з яхту вивішено російську фану, вистрілено по 31 повітєявних стрілів з помостів італійського панцирника «Карло Альберта», чотирох російських панцирників і 20 торпєдєвцїв, які стоїли в пристани. Коли царський яхт приплинув ближе до пристани, тоді появила ся з італійського корабля хоругвє італійського королівствє і з кораблів загреміло по 21 гарматних стрілів. Капєля італійського корабля заграла російський гімн, а російські музики грали італійський народний марш. Залогє кораблів підносили оклики: гур! Віктор Імануїл ступив перше на поміст корабля «Карло Альберта», витаний командантом корабля, адміралом Міраделє. Тимчасом, приближила ся парова лодь, на якій находив ся цар Николай в товаристві великих князїв і дружини. Король повітєв царя при вході на поміст, а з корабля дано 31 привітних стрілів. Цар перейшов перед фронтом корабельної залогє і привітєв ся сердєчно з італійськими військовими аташе та з винахідником Марконім.

Монархи звиджували подрібно корабель, потім на їх очах доконано проби телеграфованя без дроту з апарату, уставленого на однім кінци корабля, до апарату на другім кінци помосту. Слова депеш і звучали: Vive le roi d'Italie, vive l'empereur de Russie! Цар висказав признанє Марконьому. Опісля монархи перейшли до адміральського салєону. Тут подано шампанє. Цар Николай тоастєвав на чєсть адмірала і італійської маринарки. По одногодиннім побуті монарха опустили поміст «Карло Альберта» і на російській лоді відплинули, серед гарматних вистрілів, до царського корабля «Полярна звїзда», який з черги італійський король оглядав подрібно. Відтак серед гарматних стрілів з усіх кораблів в пристани і з фортів монархи вєїли на корабель «Александрія» і вернули до Петергофу.

Новинки.

— Калєндар. В пятницю: гр.-кат. Кирила і Мєтодия; рим.-кат. Фридриха. — В суботу: гр.-кат. Атанасія, Лукії; рим.-кат. Вінкєнтія.

— ВПреосьє. Митрополит Шептицький вїхав зі Львова і забавить поза Львовом аж до сьвята Преображенія Госєд.; в тім часі будє однак приїдати до Львова на неділі і понеділки.

— Виділ руского тов. педагогічного у Львові подає до відомости інтерєсованих, що в слїдуючім році шк. будє змінєний заряд Інституту жєньского. Виділ постарєв ся також о заповненє тому Інституту фєхової настоятельки педагогічної і єї помічницї. Позаяк дотєперішній комітет Інститута розвязєв ся, тому всі справи Інститута вєтї будє в часі фєрий п. Кость Паньківський, директор Союзє у Львові, ул. Театинська ч. 19. — Виділ.

— Рїльнічі страйки ширять ся на Поділю мов пощєсть, але на щастє відбувають ся спокійно і кінчать ся побїдою сєлян. Під єю пору страй-

Про коначність середної і висшої освіти жіноцтва і інтелігенції.

Щоби ліпше набрати переконаня, які благодати може принєсти середна і висша освіта для жінки в подружю, а яких при теперішнім стані річий не дає — я позволю собі тут навести один, безперечно мною тільки скомбінований примір з теперішнього житя в подружю — а опісля наведу змодифікований примір з житя-бутя того самого подружя, де жінка вже вповні користєє з середної і висшої освіти і з запровадженого рівноуправненя. Таких і подібних примірїв — може кождий собі при обєктивній обєрвєації нинішнього суспільного устрою, доволі скомбінувати — без закиду, що відбїжить за далеко від правди.

Істория житя подружя в теперішнім устрою суспільности.

Подружє І.

Він — директором одного більшого банку, в однім з більших міст Галичини з річною

платнею 2.000 зр. Она, інститутєска вихованка з приданим 4.000 зр. Він, син убогого, руского дяка, села Н., коломийського повіта. Укінчив міску людєву школу по попереднім прийятю безплатно до бурси св. Архистр. Михайла в Коломні. Не маючи средств потрібних до дальшої науки, пішов в службу до одного богатого підприємця-нафтиєра, Німця Н. Н. Сей, пізнавши у хлопця великі здібности і охоту до науки, взяв єго з собою до свого родимого міста Цюриха — де єго посилав своїм коштом до реальної школи, а пізнійше на висший курс торговельної академії. По укінченю з добрим успіхом школи, а відбувши практику по ріжних рахункових конторах, став платним касиєром одного більшого банкового дому. Тут пізнав ся він з одною гарною, інтелігентною жєнщиною, яка власне опустєла інститут — та найшовши взаємність, подружив ся з нею, за повною згодою батька, з доданим приданим 4.000 зр. Она була донькою одного польского ємігранта, вївця в Цюриху — чоловіка впрочім щирого і сьвітлого, котрий однак піддаючи ся перєсудам свого часу, дав своїй донцї стрєге домашнє вихованє, далеке від всяких новїйших струй, а опісля віддав єї на вихованє і науку до одного ширше звїсного жіночого пенсіонату «du Sacré Coeur».

Вийшовши з інституту, загоріла наша мо-

лода, дуже гарна, але в житю мало до сьвідченє інститутка майже ідеальною любовю до нашого молодого касиєра. Они побрали ся щасливі й перенєслись небавом до одного з більших міст Галичини, де наш молодий касиєр за протєкцією свого добродїя Німця Н. став директором банку з платнею 2.000 зр. З початку жило ся молодятєм незле, хотай уже завчасу показались між ними в ріжних, домашних, і впрочім маловажних справах, наглядно ріжницї в поглядах на житє, впливаючі конечно з ріжницї вихованя і образованя обоїх молодих подругїв; з того ріжні, непрємні, мало кому зовсім незвісні, домашні історії, спори, кваси ітп. Приходять діти. Перший, другий, третій хлопець, четверта дївчина. Спорї між подругами заострюють ся новими клопотами чим раз більше. Видатки на житє, більше помешканє, більше служби — вичєрпують небавом приданє жіноче, а пенсия мужа не вистарчєє на покритє більших видатків. Інститутєске образованє жінки-матєри і цілковитий брак того так важного «savoir vivre» заострили еще більше особисті конфлікти між подругами. Домовє огнище тратить чим раз більше на свєм уроку, — муж житєм приглоблений і розстрєбний шукає розривки на внї — карти, гулянки і то фатально «ходженє по вуглам», жінка попадає в величєзний гістерич

кує майже вся Збаражчина. По селах мужики зорганізували страйкові комітети, які ведуть переговори з ділками в справі підвищення денної платні. В Гвиляцях — як ми вчора донесли — стоїть компанія війська і поводить ся визиваючо зглядом місцевого населення. Як на сьміх приказано селянам доставити підвод, якими мало ся спровадити робітників з інших місцевостей. Селяни оперли ся сему.

В Гусятинщині страйкують села: Говилів великий і малий, де ділчем є гр. Семенський.

В львівській повіті в селі Білки штяхоці прийшло до бійки межі місцевим населенем а спровадженими до роботи Мазурами, яких підпоно і випроваджено на лан. Вислід бійки був такий, що вісьмох Гаївців закованих повели жадами до криміналу в Винниках.

— **Соймова статистика.** Послідня сесія галицького сойму складала ся з 18 засідань, а в тім числі було 4 вечірних. Всі засідання заняли 88 годин і 20 минут. Посольські дієти виносили 32.720 К, обслуга коштувала 840 К, а винагорода урядників в соймовій канцелярії виносила 2.400 К. Всіх інтерпеляцій внесено в соймі 70, самостійних внесень 75, а в тім числі 13 наглядних. — З послів-Русинів промовляли по 1 разі пп. Гляджук і Старух, по 2 рази пп. Король і Мазикевич, 3 рази п. Барвінський, по 4 рази пп. Богачевський і Могильницький, а 8 разів п. Гуряк. З числа 74 послів малої посілости 33 навіть не отворило уст.

— **П. Михайло Губчак**, директор руского театру в часі своєї кількатижневої відсутки звидів Німеччину, між іншими міста: Вроцлав, Позань, Бердич, Дрезно і інші, збираючи для себе відомости про штуку взагалі і артизм. В повороті звідтам перебув кілька днів в Празі і там з директором чеського театру д-ром Кадлцом єв переговори в справі виїзду руского театру на гостинні виступи в сльудючім році до Праги. П. Губчак звидів по дорозі театр міський і людювий в Кракові і переїхав оноді через Львів до Гусятини, перебрати назад провід дружини руского театру.

— **В справі отвореня прив. женської гімназії в Коломиї** пишуть: З уваги, що коломийска руска інтелігенція живо черевяла ся була в сїм році шкільнім думкою, заснувати приватну руску женську гімназію і вложила сей обовязок на філію «Руского товариства педагогічного», виділ по зрілї і всесторонній розвазі порішив зробити початок вже в шкільнім р. 1902/3. Коли найде ся лише хотьби мале число кандидток до гімназії, то виділ постарав ся, щоби учениці побирали правильно науку за дуже малим винагородженем. Однак з уваги, що та справа може заняти лише інтересованих, виділ постановив не подавати до прилюдної відомости близших условій, лише на кожде письме відписне родичам, котрі в сїй справі будуть відносити ся до виділу. Письма просимо адресувати до голови філії проф. Остана Макарушки в рус. гімназ. в Коломиї. Поки-що подаємо до відомости, що одна Русинка вже записує ся на приватистку до рускої гімназії в Коломиї і складає іспит вступний до І гімназ. класи. Потребу освіти гімназійної, а дальше університетскої у нас в Коломиї доси найліпше зрозуміли жиди, бо що курсу в польській гімназії коломийській ціла фаланга жидівок складає приватні піврічні іспити. Чей небавом і ми діждемо ся того радісного часу, що наша інтелігенція висше буде ставити освіту гімназійну для своїх дочок над дотеперішну у виділових школах.

— **З кругів молодіжи зза кордону** одержуємо ось який комунікат: Довгий ряд жестоких розправ російської самодержавної власти з її політич ими противниками, ряд безмірних, фізичних та моральних мордувань, кривавих, загадкових убійств в тюрмах, катоване, яке чинила недавно правительствена орда в харківській і полтавській губерніях над піднявшимися ся против своїх вікових гнобителів селянами, закінчив ся подією нечуваної, небувалої дикости — битем по тілі учасників політичних демонстрацій.

В Вільні, Мінську та в інших містах дорослі, свідомі люди, борці за політичну свободу підпали найстрашнійшій зневазі, потеріли найстрашнійше, найганебнійше знущане, яке лише може уявити собі сучасна, культурна людина. З методичною жостокоюстю, зі звирячим цинізмом провадилась кривава екаекція; ужиткувались всі вигадки інквізиторської уяви; а в додаток до нестерпимих моральних мук борців-революціонерів насильно змушувано бути свідками того, як стічуть різками їх товаришів.

Сам праобраз жостокости — війна і та має свої закони; фахові убійці і ті шанують свої звичаї. А російський абсолютизм, потоптавши навіть такі закони і звичаї, переступив ту границю, де кінчить ся чоловік, а починаєть ся звір.

Грибоко обурені сею огидною, брутальною розправою, ми, студенти і студентки в Росії, вважаємо своїм обовязком, як найширше її оголосити. Ми певні, що всякий заступник європейської суспільности, який ще не втратив почутя людського достоїнства, виступить против нечесної тиравії російського правительства і, як слід, оцінить сю ганебну появу гноблення та самоволї, які тяжким пятном ганьби та сорому лягають на весь сучасний культурний світ.

Збори колоній в Берні, Цюриху і ин.

— **Черевний тиф** ширить ся у Львові, як сто року в сїй порі. Один з лікарів подає в «Stow-polsk.», що він сам знає про 6 случайв сєй шестної недуги, але не оголошує улиць, при яких вибухнув черевний тиф, аби не страшити мешчанців.

— **За обиду маєстату і поліціянта** засуджено вчєра у Львові Марію Миколєву, зарібницю, на рік тяжкої в'язниці. Миколєву арештовано за волокитство, а в часі арештованя она допустила ся обиди маєстату, поліціянта і львівського магістрату.

— **Іспит зрілости в гімназії в Стрию** здали: Бандера Андрій, Чижевич Тадей, Дембовський Андрій, Фурович Володимир, Максимович Роман, Рудницький Йосиф, Вайгель Фридрих, Виснянський Каз. і чотирнацять (!) жидів.

— **Іспит зрілости в гімназії в Дрогобичі** здали: Харник Стан. (з відзн.), Коман Жигм., Мазр Генр., Петрикевич Віктор (з відзн.), Седяк Рудольф, Жардецкий Каз., Жебровський Вікт. (з відзн.) і сімох жидів.

— **Іспит зрілости в учит. муж. семінарії в Чернівцях** відбув ся від 2. до 9. с. м. під проводом директора реальної школи Мандичевського. До іспиту ставило ся 57 кандидатів. З них здало іспит 35, поправку одержало 16, а 6 рєпробовано на рік. З Русинів здали іспит: Албота Дмитро, Генек Василь, Грігорі Іван, Ілюк Петро, Ілюк Орест, Іванович Северин, Костюк Юрій, Лушанко Василь, Магас Йосиф, Мандриг Євзєвій, Меленка Николай, Некоряк Іван, Тарангул Дмитро, Юрєвич Віктор Маріян, Копачук Володимир і Штурган Александр.

— **Пожежа фабрики парафіни.** В Маріямполи

коло Горлиць згоріла вчєра велика фабрика парафіни, власність акц. Тов-а карпатського. Грозу страшного елемєнту збільшали вибухи резервоарів, повних парафіни та плач і зойки жінок, що дрожали о жите своїх мужів-робітників. Причина огня незвісна.

— **Повну бочку римських грошей** викпато сими днями коло сербського села Костеляца над Дунаєм. З припоручєня сербського народного музея в Білграді розпочали ся там сєго року роботи около відкопуваня римського міста Vinca-sium, що там колись стояло і вже відкопали кілька будинків та найдено багато цінних річий. Аж ось сими днями відкопано стару, зігнилу бочку, в котрій нашло ся 88 кільо римських мідяних грошей, або після обчисленя на борзі около 68.000 штук монет. Найстарші монети походять з часів Каракалі.

— **Вісти з перемискої єпархії.** В пропозицію прийятї на парохію Хоринка оо.: Анатазій Бованко, Іван Лисикевич, Ор. Гнатишак, Ант. Хилляк; на парохію Ждиня оо.: Іван Сорокевич, Волод. Гукевич, І. Дуркот, Волод. Гойдиш; на парохію Михалєвич, комарнянського деканату, о. Сим. Чижович, на Загірє о. Іван Калужняцкий; на Олєшицку Волю оо.: Л. Тустановський, Гр. Іваницкий; на Полкині оо.: Ант. Хилляк, Йос. Каранович, Ор. Гнатишак, Евг. Кульчицкий, Гр. Каровець; на Лубну оо.: Йос. Гамерський, Петро Тустанович, Іван Жарський, Вас. Курило, Ант. Хилляк, Сом. Зайгач, Ор. Коїстєвський; на Тартарів оо.: Сим. Дуткевич, Ник. Колтунок, Ем. Давидович, Волод. Гукевич; на Добрянї оо.: Роман Кмицкевич, Вас. Курило, Ант. Хилляк, Ат. Бованко, Ор. Коїстєвський, Ор. Гнатишак, Мих. Телєп; на Бєнькову Вишню оо.: Іван Кузів, Ант. Хилляк, Волод. Гойдиш, Сав. Домницький, Вас. Кліш, Ор. Гнатишак, Лев Стеців; на Арламовську Волю оо.: Волод. Попель, Ілья Маковей, Вас. Курило, Ант. Хилляк, Евг. Хоминський, Ор. Паш, Йос. Тихович, Лев Набак; на Мацьковичі оо.: Корн. Гумецкий, Іван Созанський, Вол. Левицкий (мол.), Тим. Дорош, Ант. Весоловський, К. Винницький, Вас. Курило, Теоф. Хомицкий, Алекс. Гумецкий, Евг. Хоминський, Атан. Бованко, Ор. Пап, Стеф. Кмицкевич, Іван Ольшанський, Петро Шидляецкий, Лонг. Тустановський, Ем. Федєвич, Іван Товарицкий, Вас. Кліш, Анатоль Хилляк, Ор. Спротинський, Лев Набак, Ор. Гнатишак, Йос. Тихович; на Лужок долішній оо.: Юліян Нєгребєцкий, Алекс. Коцюба, Як Яхно, Сям. Чижович, Мих. Юзєвьяк (стар.) — Презенти дістали оо.: Волод. Левицкий з Нагірян на Коноши, Алекс. Брик на Білич горішній. — Відпустки для поратованя здоровля дістали: Андрей Тимкевич, Іван Савчак, Гр. Чайковский, Йос. Крушинський, Петро Витошинський на 6 неділь, Іван Борєк на 5 неділь, Дим. Ортинський, Іван Гіссовський і Мир. Литинський на 4 неділі. — Правительство продовжило дотацию з релігійного фонда для прив. сотрудників в: Вороблику корол., Маковськї і Маластові. — Завідательство парохії в Клоковичах обняв о. Павло Ступняцкий, а бувший парох тамже о. Йосиф Шєхович перєніс ся в стан спочинку. — Сотрудництво дістали оо.: Евг. Кульчицкий в Зубкові, Петро Яросєвич в Торках, сокальського дек. і Юл. Леґуцкий управляюче в Блажові. — Рєчинець до рукоположеня назначений на 12. серпня. Кандидати мають до дня 6. серпня внести належито заосмотрєні поданя, а іменно: свідощтва всіх наук шкільних, моральности, здоровля, убожєства староством затверджене, віпчаня і зглядом звязи військової.

— **Родимці! Памятайте на фонд будови приватних шкіл!**

Телеграми.

Петербург, 17. липня. Міністер заграничних справ гр. Лямбсдорф видав вчєра вечером бенкет в честь Принеттоґо. На бенкеті були: Принетті, Вітте, італійський амбасадор з всіма урядниками, російські амбасадори в Риму і Царсграді та інші достойники.

Льондон, 17. липня. Рєчинець коронації Едварда VII ще не назначено, але ходить чутка, що коронація відбудє ся дня 9. серпня. Ціле торжєство коронації будє трєвати всего 42 минут, аби не мучити короля непотрібними церемоніями.

Петербург, 17. липня. Оголошено царське розпорядженє, в яким установлено контингент рекрутів в 1902. р. на 318.645 людей.

Капштат, 17. липня. Бувший президент оранської рєпублики, Штайн відїхав вчєра з родиною до Англїї. Штайн є поважно хорий.

ний розстрій нервів, шукає розради в коштовних строях, непотрібних забавах, жие над стан. Обєс попадають в довги, любов замінює ся в ненависть, плекана єще штучно зглядями національними; домашна трагєдия родинна готова...

Діти, не маючи з боку спорячих і ненавидячих себе родичів, морального проводу, аві матеріальної спромози — розвивають ся хоробливо — фізично і морально; в школах учать ся слабо і стають ся тільки тягарем для родичів.

I хлопєць — укінчивши залєдвї людові школи, товк ся по різних ремісничих заводах, а не загіривши нігде місця, вступив до війська без ніяких видів на будучність.

II хлопєць — прогнаний з II. класи гімн., пробував також всякого ремєсла, без ніякого результату. Вкінци вступив за протєкцією за економа до двора, тут ожєнав ся з якоюсь двірською дамою — подрузе нещасливє — розвивав ся ітп. Згинув з нагоди розрухів при одних славно-звісних галицьких виборах, яко затєрпаний агітатор за антинародним кандидатом.

III хлопєць від урода талановитий і дуже благородний зберіг, як на чудо в родиннім пєклї свою правдиву людську душу, прикладав ся всіми силами до науки, помагаючи собі приватними лекціями, але надмір праці, недостаток і моральне пригнобленє домашними відно-

синами підкосили єго молодєче жите — помер в VIII класї яко многонадійний молодєць — на злощасні туберкулі.

IV дєчина — хоть також з уроди здорова і талановита, підпадаючи в своїм вихованю хоробливим впливам і понятям нещасливої, розстроєної матери, попала завчасу і собі в первовий розстрій і з тим получєні екаектричєности. Вкінци подружилась з одним, впрочім дуже чєсним сільським учителем; померля бездітна на розмягченє мозку; — така судьба дітей.

Муж, батько дітям — видячи своє домашнє нещастє і не маючи вже моральної сили, якби влу заобічи, розвивав ся чим раз більше, траить в наслідок того свою посаду, і умирає в повній силї свого жита з пиянства. — Жінка, матір дітям — попадає вкінци в якийсь релігійний аскетизм — а шукаючи якої-такї відради в своїм тяжкім горю, вступає до монастиря; як она там живе, не знаю, бо звісно, з мурів монастиря, тяжко що лікєви довідати ся.

Так сумно закінчилась ся родинна трагєдия!

(Конець будє).

Конкурс.

В рускій Бурсі в Тернополи буде в шкільнім році 1902/3 поміщене для 52 учеників публичних середніх шкіл. Першенство в прийнятю будуть мати ученики молодші (I-IV класи), бо вони найбільше потребують опіки і помочи; о скільки стане місця, будуть прийняті ученики і з висших клас, іменно такі, котрі могли би від доглядом настоятеля давати поміч в науках молодшим ученикам.

Поданя о прийнятє адресовані до Виділу Рускої Бурси в Тернополи треба внести до 19. серпня 1902; пізніше внесені поданя не будуть узгляднені. До поданя треба долучити: 1) сьвідоцтво шкільне за послідний піврік, 2) сьвідоцтво убожества, 3) заяву місячної доплати найменше 16 корон; хто заявляє, що буде платити 25 до 30 корон, не предкладає сьвідоцтва убожества, 4) на зворот сьвідоцтва і на відповідь треба долучити поштову марку за 35 сотиків.

дрей Качала, гр.-кат. парох в Медини, котрому Виділ перешле всі поданя на безплатні місця.

Ученики прийняті мають явити ся в товаристві родичів або опікунів в канцелярії товариства найскорше 1. вересня а найпізнійше 3. вересня с. р. і вказати ся достаточним числом біля і одіжи. Кождий ученик мусить мати: 6 сорочок, 6 штанів, 6 ручників, 12 хусточок, 12 пар скарниток, 4 простирала, 3 пошівки, 1 подушку, 1 ковдру і 1 коць до накриваня ліжка. Всі ті річи мають бути значені і списані. — З верхньої одіжи мусить кождий мати: 2 пари черевиків, 1 убрание зимове з суква, 1 літне з полотна, 1 плащ і 1 шапку. — По приїзді всіх прийнятих учеників огляне їх всіх лікар, хорі ученики безусловно будуть віддалені.

При сій нагоді просить ся також родичів і опікунів, щоби аві з початком року, аві серед року не привозили аві не прислалли жадної їди, бо та їда в дому найчастійше цвितе і плісняє по шафках і куферках і затроює воздух.

Всі ученики висших клас будуть мати

спільних учителів домових, а на сю ціль будуть родичі платити 1 корону місячно.

В Тернополи 15. липня 1902.

За Виділ Рускої Бурси.

Др. Ом. Калитовский.

П. Мостович.

Читайте!

Читайте!

Повне виданє **Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**
коштує лише 2 корони!

Товариство „Просвіти“ бажаючи, щоби в кождій рускій хаті находили ся твори Тараса Шевченка, видає сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „**ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА**“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнійшою окрасою руских хат. Папір веліновий, формат на взір європейських класиків, сторів 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСВІТИ“ у ЛЬВОВІ** (Ринок ч. 10.).

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „**ГЕРМАНА**“ ул. Сонішна

Найславнійша програма!

від 1. до 16. липня 1902.

При співучасті військової музики 80. п. п.

- 1) **Марш.**
- 2) **Увертура.**
- 3) **Les 4 Colbergs**, молоденькі артисти.
- 4) **The Romeo**, японський акт фантастичний з групою какаду.
- 5) **Сестри Marigold**, англійські співачки і тансерки.
- 6) **Albino & Lydia**, гімнастика на електричній лірі.
- 7) **Орхестра.** Рекламограф.
- 8) **Mira-Mare-Fontaine-Feerie**, серпентиновий танець серед моря водограїв.
- 9) **Музика Nadrage**, комічний черевобесідник.
- 10) **Братя Zetazy**, сальонові акробати.
- 11) **Американський біоскоп.**

Що дня о 8. год. вечером велике представлєне. В неділю і сьвята два представлєня. Шо пятниці **High-Life** представлєне. Білєти вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Студент Філософії математик

приїме на час ферий лекцію на село. Злогошеня на адресу: **Іван Боднар в Вовкові, п. Перемшляни.**

„Тревоги автора і видавника“

(гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові. Ціна примірника на веліновій папері виносить всего **30 сот.** (з поштовою пересилкою 35 сот.).

Автоматичні Водопроводні прилади

для високоположених, убогих в воду господарств, огорodin, сіл, міст, віль, дібр і т. д. практичної, одинокі існуючої технічно, знаменитої конструкції, безпастанно доставляючої воду на кожду висоту і віддалєне, будує перше моравське заведенє для водопроводів і помп

Ант. Кунц

ц і к. надворний доставець в **Mährisch Weisskirchen.**

Проспєкти даром і оплатно.

2(14-24)

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
		приходить о годині			відходить о годині
		8:10 з Кракова, Берліна, Варшави, Відня			6:25 до Сучави, Жидачева, Керемезе, Потутор
		6:20 з Чернівців (Іскан, Галацу), Чорткова			6:30 до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний
		6:50 з Брухович, шод. від 15. мая до 14. вер. вк.			6:43 до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича
		7:45 з Янова			8:30 до Кракова (Відня, Праги), Берліна
		8:00 з Підволочиск, Бродів на дв. Підаамче			8:40 до Лавочного, Хирова, Калуша
		8:10 з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова			9:00 до Янова
		8:15 з Сокала, Гали рускої			9:15 до Бежцця, Сокала, Любачова
1:35		8:50 з Кракова, Відня, Праги, Берліна			10:30 до Чернівців, Потутор
		10:25 з Ришова, Любачева			10:40 до Тернополя, Потутор, дв. Піда.
		11:55 з Станиславова (Керемезе, Потутор)			10:57 до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і сьвята
		1:10 з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава			2:15 до Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділю і сьвята
		1:23 з Янова			3:05 до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
2:20		з Підволочиск, Копичинців на дв. Піда.			3:15 до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.
2:35		на дв. голов.			3:26 до Брухович шод. від 1. мая до 15. вер.
		3:14 з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)			3:30 до Рашева, Хирова, Любачева
		4:40 з Самбора, Стрия, Сколього (15-30.9)			
		5:11 з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Піда.			
		5:35 на дв. голов.			
1:45		5:40 з Чернівців, Іскан			
		5:50 з Кракова			
				НІЧ	
		8:00 з Сокала, Бежцця і Любачева			12:45 до Станиславова, Жидачева
		8:04 з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)			6:20 до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
		9:12 з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)			6:30 до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни
12:15		9:20 з Чернівців, Букаршта			а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щоденно
		9:25 з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і сьв.)			6:35 до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
					7:10 до Сокала і Гали рускої
8:40					8:16 до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)
2:31		9:50 з Кракова, Відня, Берліна) Йсаа, Розвадова			8:25 до Черемшля
		10:03 з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)			9:00 до Підволочиск, Бродів гол. дворець
		10:02 з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Піда.			9:20 на дв. Підаамче
		10:20 на дв. голов.			10:05 до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.
		10:50 з Лавочного (Пешту), Хирова, Калуша			10:30 до Іскан, Чорткова
		3:14 з Тернополя, Грималова на дв. Підаамче			11:00 до Кракова, Відня, Варшави, Праги
		8:35 на дворець			11:10 до Підволочиск, Бродів
					11:30 до Кракова, Відня, Праги, Варшави
					з Брухович від 15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.

ЗАМІТКА: Пору нічна

Час середно-європейський ріклять ся. Час лувийскіи = 12 год. 36 мін. часу лувийскіи. 5) улілля поясень в

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облигації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облигації пропінанційні

і всілякі ренти державні

Ті папери продасмо і купусмо по найточнійшій курсі денним.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

З друкарні В. А. Шийковського.